

COMISIA DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
UNIVERSITARĂ

R A P O R T

privind situația respectării eticii și deontologiei profesionale universitare în anul 2018

Fundamentarea, elaborarea și susținerea prezentului raport s-au realizat în temeiul și în aplicarea prevederilor pertinente ale art. 306(3), lit. b) din Legea educației naționale, art. 86 lit. m din Cartea Universitară, precum și ale art.3 lit. b) din Statutul Comisiei de etică și deontologie profesională universitară, coroborat cu art. 2 punctul 4.6. din Memorandumul explicativ asupra Codului de etică și deontologie profesională universitară, acesta din urmă vizând elaborarea și înaintarea, anuală, a câte unui raport referitor la situația respectării eticii activităților de cercetare – dezvoltare, pentru a fi fructificat în raportul general.

În intervalul de timp supus atenției a rezultat concluzia că demersurile pentru întărirea eticii universitare au fost în mod consistent amplificate și diversificate de către Rectorat, Consiliul de Administrație, Senatul Universitar, Comisiile de etică și de către marea majoritate a celorlalți factori manageriali de la nivelul facultăților, filialelor/ centrelor teritoriale ale universității.

În mod practic, nu a existat nici o reuniune de lucru de la nivelul universității-Senat, Consiliu de Administrație, Rectorat și al facultăților/ filialelor, departamentelor, pe agenda cărora să nu se fi abordat cel puțin o problemă de etică și deontologie profesională.

Diseminarea, însușirea și interiorizarea standardelor de etică și deontologie profesională universitară s-au urmărit a se realiza și la particularitățile diferitelor corpuri ale comunității academice, în particular în rândul studenților, dar și a cadrelor didactice, prin organizarea unor întâlniri periodice, de regulă înainte de începerea anului universitar și înainte de începerea sesiunilor de examene.

În planurile de învățământ de la facultățile/ specializările pretabile de Medicină, Farmacie și Medicină dentară și Științe ale Naturii, Inginerie și Informatică au continuat să figureze și să fie parcurse, prin aportul major al Rectorului, și nu numai, discipline specifice bioeticii medicale, iar la Facultatea de Științe Juridice, în contextul predării materiei Sociologie Juridică studenților anului I, la reședință, filiale/ centre teritoriale, titularul disciplinei a insistat în mod special, la tema privind „Morală și dreptul”, asupra prevederilor Codului de etică, adresabile direct studenților, cu predilecție asupra interdicțiilor prevăzute și aspectelor dezirabile. Similar au procedat, la teme pretabile, și alți mulți titulari, la specificul disciplinelor în speță.

Potențarea demersurilor de această factură a fost asigurată și prin stabilirea de către Comisia de etică, pentru membrii săi, de responsabilități precise, pe structuri instituționale, pentru astfel de demersuri de diseminare și monitorizare a implementării.

Din nefericire, în anul supus analizei, în cadrul universității noastre s-au constatat de către comisie, în baza unor hotărâri judecătorești definitive, grave încălcări ale codului de etică și deontologie profesională care au condus la cercetarea penală a mai multor cadre didactice și a mai multor studenți pentru comiterea unor infracțiuni de corupție în legătură cu susținerea unor examene în timpul anilor de studii sau a examenului de licență; cercetarea penală fiind încă în curs de desfășurare, până la finalizarea acesteia, la nivelul comisiei de etică nu se va putea pune în discuție și nici nu se va putea lua vreo măsură legată de eventuale încălcări ale codului de etică și deontologie profesională pentru persoanele cu privire la care nu s-a pronunțat încă o hotărâre definitivă, ancheta penală fiind, în condițiile date, singura în măsură să decidă cu privire la vinovăția sau nevinovăția celor implicați în cercetarea penală.

După finalizarea procesului penal, în funcție de soluțiile ce se vor pronunța de către organele judiciare, se va putea decide dacă comisia de etică are vreo competență în a analiza și dispune cu privire la încălcările care în prezent fac obiectul procesului penal (eventuale sancțiuni pentru cei cercetați penal, dar care nu au suferit o condamnare care să conducă la pierderea statutului de cadru universitar sau de student).

Comisia de etică a universității a fost sesizată în anul 2018 în trei rânduri cu privire la săvârșirea unor abateri de la etica și deontologia universitară de către Facultatea de Medicină.

Astfel, prin Hotărârea nr. 1 din 26 aprilie 2018, urmare a sesizării primite din partea Facultății de Medicină, s-a dispus aplicarea sancțiunii cu caracter administrativ a avertismentului scris față de 11 studenți ai facultății, constatându-se, pe baza sentinței penale nr. 53 din 31 ianuarie 2018 a Tribunalului Arad pronunțată în dosarul nr. 26/108/2018, că prin sentință s-a constatat comiterea unor fapte prevăzute de legea penală, respectiv a unor

infrațiuni de dare de mită pentru promovarea unor examene sau pentru obținerea unor lucrări de licență.

Apoi, prin Hotărârea nr. 2 din 4 iunie 2018, urmare a sesizării primite din partea Facultății de Medicină, s-a dispus aplicarea sancțiunii cu caracter administrativ a avertismentului scris față de 15 studenți ai facultății, constatându-se, pe baza sentinței penale nr. 113 din 6 martie 2018 a Tribunalului Arad în dos. nr. 237/108/2018 că prin sentință s-a dispus anularea lucrărilor de licență și a adeverințelor de absolvire pentru comiterea de către studenți a unor fapte prevăzute de legea penală, respectiv a unor infrațiuni de dare de mită pentru obținerea unor lucrări de licență, respectiv darea unor sume de bani pentru furnizarea unor lucrări de licență gata elaborate.

Cum hotărârile instanței penale au autoritate de lucru judecat cu privire la fraudă comisă de către studenți, Comisia a apreciat, în consens cu propunerea Facultății de Medicină, că se impune sancționarea studenților pentru comiterea abaterilor disciplinare arătate; cu privire la cadrul didactic implicat în comiterea acestor abateri disciplinare, Comisia nu a avut competența de a se pronunța întrucât calitatea de cadru universitar al profesorului a încetat prin demisie.

În fine, prin Hotărârea nr. 3 din 12 iunie 2018, urmare a sesizării primite din partea Facultății de Medicină, s-a dispus aplicarea sancțiunii cu caracter administrativ a avertismentului scris dată de un student al facultății, abaterea disciplinară comisă constând în aceea că acesta a agresat verbal și a avut o atitudine agresivă față de o colegă în timpul colocviului de Educație fizică și Sport susținut în data de 23.05.2018.

La nivelul Consiliului de administrație, Rectoratului, Senatului universitar și Comisiei de etică, după caz, s-au dispus și aplicat măsuri specifice de prevenire și combatere a încălcării a codului de etică și deontologie universitară, în scopul evitării traficării, clientelare, respectiv a cumpărării și/sau vânzării, obligatorii, de cursuri de către studenți, elaborate și/ sau editate de personalul didactic propriu, ca o condiție prealabilă a promovării examenelor și mărimii notelor obținute, precum și pentru intrarea în deplină legalitate a comercializării unor astfel de produse intelectuale, Consiliul de administrație și Rectoratul au stabilind reguli și locații precis definite acestui scop.

Limitele inerente ale existenței unor adevărate probleme generale, de etică și deontologie profesională în plan național, inclusiv în sistemul învățământului superior românesc, implicit în cel privat, le regăsim cu reverberații negative și în propriul sistem instituțional, prin contagiune.

Handicapul major al salarizării insuficiente, pentru asigurarea unui nivel de trai decent, în general al personalului didactic național, dar și, corelativ, din propria instituție,

ceea ce a alimentat menținerea tentației de corupție, din partea unor persoane insuficient responsabile.

Concluzia, de fond, este că și în intervalul de timp luat în considerare, UVVG din Arad a avut un Cod de etică și deontologie profesională universitară de înaltă ținută, însoțit de proceduri și mecanisme optime de implementare, ceea ce a contribuit la coeziunea și solidaritatea membrilor comunității academice, la dezvoltarea și consolidarea culturii instituționale specifice și, în general, la un climat legal și profesional, bazat pe cooperare și competiție, după reguli corecte și precise.

Totodată, a continuat practica de a se da o declarație, pe proprie răspundere, la accederea pe posturi și funcții în universitate, că persoanele promovate în astfel de funcții nu se află în nicio situație de incompatibilitate sau de conflict de interese.

Președinte,
Conf. univ. dr. Teodor Dascăl

RAPORT
privind activitatea
COMISIEI DE ETICĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
a Universității de Vest ”Vasile Goldiș” din Arad
pe anul 2018

Nr. 134 din 4.02.2019

Potrivit prevederilor legale în vigoare, a Codului de etică în cercetarea științifică a Universității de Vest ”Vasile Goldiș” din Arad, avizat conform de către Consiliul de Administrație și de Senatul Universitar în data de 20.01.2012, precum și Regulamentului de organizare și funcționare adoptat de Senat în 7.12.2017, **Comisia de etică a cercetării științifice** a desfășurat în cadrul anului calendaristic 2018 următoarele tipuri de activități:

- *Emiterea de avize privind desfășurarea studiilor clinice și experimentale, potrivit normelor și prevederilor legale aplicabile;*

- *Emiterea de avize privind respectarea eticii în activități și proiecte de cercetare științifică, precum și în diseminarea cunoștințelor și publicare, potrivit normelor și prevederilor legale aplicabile;*

- *Analiza sesizării unui conflict între autorii unei lucrări științifice publicate în Jurnalul Studia Universitatis, seria Științele Vieții;*

- *Aspecte privind funcționarea Comisiei și probleme organizatorice.*

1. Emiterea de avize privind desfășurarea studiilor clinice și experimentale, potrivit normelor și prevederilor legale aplicabile

În anul 2018, Comisiei de etică în cercetarea științifică i s-au solicitat 18 avize din partea cercetătorilor Școlii Doctorale a UVVG, pentru desfășurarea studiilor clinice și experimentale în cadrul studiilor de doctorat.

Au fost eliberate 16 avize, după studierea documentelor depuse de solicitanți privind scopul, metodele de lucru și condițiile de cercetare. Au rămas două solicitări pentru care nu s-au emis avize datorită documentației incomplete.

2. Emiterea de avize privind respectarea eticii în activități și proiecte de cercetare științifică, precum și în diseminarea cunoștințelor publicării, potrivit normelor și prevederilor legale aplicabile

Comisia a înregistrat solicitarea de avizare în vederea publicării a unui articol științific în extenso din partea unui cadru didactic al UVVG și a emis aviz favorabil.

De asemenea, în luna decembrie 2018 s-a eliberat un aviz privind derularea unui proiect de cercetare științifică pe bază de contract de colaborare încheiat între Universitatea Politehnică din București și UVVG.

3. Soluționarea unui conflict între autori privind publicarea unei lucrări științifice în Jurnalul Studia Universitatis, seria Științele Vieții

În luna februarie 2018, Comisia a finalizat raportul de analiză a conflictului dintre un cadru didactic al Universității (Facultatea de Medicină) și un alt autor al unei lucrări științifice publicate în Jurnalul Studia Universitatis Seria Științele Vieții. În urma analizei datelor și a interviurii cadrului didactic, Comisia a propus următoarele:

1. Retragerea definitivă a articolului de pe site-ul web al Jurnalului Studia Universitatis "Vasile Goldiș" Arad Seria Științele Vieții;
2. Sancționarea cadrului didactic cu avertisment scris;
3. Redactarea și implementarea unei proceduri de publicare a articolelor în revistele Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, care să cuprindă și obligația a de prezentare/transmitere a consimțământului scris al tuturor coautorilor pentru acceptarea la publicare a articolelor transmise către editor.

4. Informare privind Controlul din partea Ministerului Educației Naționale

În data de 24 septembrie 2018, membrii Comisiei de control din partea Ministerului Educației Naționale au solicitat o informare privind activitatea Comisiei în perioada 2016-2018. Aceasta a cuprins informații privind atribuțiile, modul de organizare și desfășurare a activităților Comisiei, principalele tipuri de solicitări depuse și modul în care acestea au fost soluționate, precum o situație detaliată privind avizele eliberate pentru studiile efectuate în cadrul tezelor de doctorat.

Informarea menționează faptul că la Comisie nu s-au depus contestații ale tezelor de doctorat, nici în perioada de consultare publică și nici după aceasta. De asemenea, nu s-au înregistrat sesizări privind suspiciuni de plagiat în cazul articolelor științifice și nu au fost înregistrate contestații referitoare la organizarea și desfășurarea concursurilor pentru promovarea în funcția didactică de conferențiar și profesor universitar și nu au fost înregistrate sesizări cu privire la plagierea unor lucrări de licență, disertații sau teze de doctorat.

5.Aspecte privind funcționarea Comisiei și probleme organizatorice

Cu adresa nr.84 din 9.05.2018, Comisia a depus la Rectorat opinia privind asumarea depășirii limitelor admise pentru coeficienții de similitudine 1 și 2 din cadrul programului antiplagiat utilizat pentru verificarea lucrărilor de licență, și anume că, ”în cazul lucrărilor care depășesc valorile admise ale coeficienților de similitudine, alte două cadre didactice, din cadrul departamentului, cu specializare în domeniul lucrării, să re-verifice în paralel lucrările în cauză și stabilească dacă ele pot fi prezentate sau nu. În cazul în care nu se va ajunge la un acord privind caracterul original al lucrării între cele două cadre didactice, se va apela la un al treilea cadru didactic din departament. Însă de regulă, coordonatorul lucrării poate să-și asume responsabilitatea pentru caracterul original al lucrării, deoarece cunoaște cel mai bine conținutul lucrării”.

În data de 12 februarie 2018, s-a trimis o notă internă către Școala Doctorală, decanatele facultăților și secretariatele filialelor prin care s-a transmis spre informare, Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei, precum și Codul de etică în cercetarea științifică al UVVG, cu mențiunea că avizele de studii de cercetare trebuie solicitate înainte de începerea acestora.

În cursul anului 2018, majoritatea întrunirilor Comisiei au avut loc în mediul online, pe Skype. Secretarul Comisiei a redactat toate procesele verbale, precum și avizele eliberate, care sunt semnate de Președintele Comisiei și apoi scanate.

Adresa electronică a CECS este verificată periodic de către Președintele Comisiei și de către Secretarul acesteia, pentru a putea sesiza în timp scurt orice informare sau cerere.

Menționăm că nu s-au depus sesizări privind funcționalitatea Comisiei.

Președinte,

conf.univ.dr.OLIMPIA NEAGU

